Spis treści

I. WPROWADZENIE 9

1. Zapisy pamięci: przeniesienie – konstelacje – scena czytania 9
2. Europa Środkowa jako mityczne i biograficzne miejsce narodzin psychoanalizy 12

II. PASJA ŻYCIA. GUSTAW BYCHOWSKI – POLSKO-ŻYDOWSKI PSYCHOANALITYK MIĘDZY STARYM I NOWYM ŚWIATEM

1. Monika 19
2. Trzy poetyki 19
3. Jekels – pierwszy „apostoł" Freuda w Polsce 22
4. Różnica losów 27
5. Rodzina, Wiedeń, Warszawa – ponowna wyprawa w dwudziestolecie 29
6. Ojciec i syn 36
7. Bychowski u Mortkowiczów 46
8. Matka Gustawa i matki w psychoanalizie 48
9. Uniwersytety Gustawa i droga do psychoanalizy 55
10. Bychowski w międzywojennej Warszawie 69
11. Metafizyka i schizofrenia 74
12. Ucieczka z Polski 86
13. Po wojnie w Nowym Jorku 93

14. „Najdroższa Janeczko, ukochana Haneczko, ślę Wam słowa miłości" 100
15. Syn i ojciec 106
16. Pacjenci Bychowskiego 134
17. Pasja do literatury: Słowacki – Whitman – Proust 139
18. Bychowski i Fenichel 156
19. Psychologia „ja" i era Hartmanna 175
20. Poza głównym nurtem 195
21. *Psychotherapy of Psychosis* 202
22. Psychiatra i psychoanalityk 208
23. Zmodyfikowane techniki psychoanalityczne i latentna psychoza 219
24. Psychoanaliza i Zagłada 226
25. Praca Bychowskiego z Ocalałymi 231
26. *Dyktatorzy* i *Zło w człowieku* 252
27. Romans z życiem 267

III. SIŁA LOSU. ALBERTA SZALITA, ŻYDOWSKA LEKARKA Z WARSZAWY – PSYCHOANALITYCZKA W AMERYCE

1. Co się wydarzyło w 1942 roku? 274
2. „Amazing story"? 278
3. Ucieczka z Warszawy 290
4. Praca w Gułagu i Uzbekistanie 296
5. Hotel Metropol 301
6. Ponownie Polska 303
7. Praca z *displaced persons* 307
8. „Uciekałam przed żałobą, ale żałoba mnie dopadła" 313
9. Klinika psychoz w Chestnut Lodge 321
10. Frieda i Alberta 330

11. O używaniu i nadużywaniu empatii 341
12. Znaczenie literatury dla psychoanalizy 351
13. Seminarium o formach uzależnienia u schizofreników 355
14. Elastyczność settingu i zakończenie psychoanalizy 372
15. Krytyka modelu intensywnej terapii w Chestnut Lodge i przeprowadzka do Nowego Jorku 377
16. Psychoza, trauma i Zagłada 382
17. Kliniczne i teoretyczne koncepcje Alberty Szality. Podejście epistemologiczne 390
18. Psychoanaliza jako *thinking cure* 395
19. Psychointegracja 400
20. Znaczenie intuicji w psychoanalizie 403
21. Pani N. 409
22. Powtórna psychoanaliza 420
23. Jakość obecności – terapia pary i rodziny 432
24. Mądrość starości: Jak zostać i pozostać psychoanalitykiem? 442
25. Spalone mosty? 447

IV. EPILOG. POLSKA I PSYCHOANALIZA – (NIE)ZDOLNOŚĆ DO ŻAŁOBY? A CO Z EROSEM? 449

Bibliografia 459
Bibliografia pism Gustawa Bychowskiego 459
Bibliografia pism Alberty Szality i prac o niej 461
Bibliografia ogólna 462

Spis ilustracji 473
Indeks nazwisk 477